

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДО «ЦЕНТР ТЕСТУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ З
ВИЩОЮ ОСВІТОЮ НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ «МЕДИЦИНА» І «ФАРМАЦІЯ»
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ

**XV Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

**(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)**

*17–18 травня 2018 року
м. Тернопіль*

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2018

УДК 378:61(063)(477)

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Актуальні питання вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 17–18 трав. 2018 р.) / Терноп. держ. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 540 с.

3. Симулированные/стандартизированные пациенты. Глава 29 из книги «A practical guide for medical teachers» (пер. с англ. под ред. З.З. Балкизова) // Медицинское образование и профессиональное развитие. – 2011. – № 3. – С. 92–99.

4. Симуляційне навчання в медицині: міжнародний та вітчизняний досвід: огляд / В.В. Артгоменко, С.С. Семченко, О.С. Єгоренко та ін. // Одеський медичний журнал. – 2015. – № 6. – С. 67–74.

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ КЛІНІЧНОЇ АНАТОМІЇ ТА ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ

Євтушенко І.Я., Падалиця М.А., Погорелова О.О.

Харківський національний медичний університет, кафедра клінічної анатомії та оперативної хірургії

Вступ. В умовах реформування освітнього процесу, а також збільшення інформаційного навантаження на студентів класична патерналістична модель викладання, яка будувалася на основі запам'ятовування студентами поданого викладачем матеріалу, виявляється неефективною. Через це все більшого розповсюдження набувають інноваційні методи навчання, спрямовані на створення і використання нових ефективних програм, форм методів і засобів трансляції знань і взаємодії педагога зі студентами. Важливе місце серед них займають симуляційні методи навчання, такі як кейс-метод, «віртуальний пацієнт», фантомні технології та ін. [1]

Серед симуляційних методів важливе місце займає саме кейс-метод, оскільки він простий у виконанні та дозволяє студентам систематизувати отримані знання та усвідомити їх практичне значення. Суть методу полягає у створенні конкретних ситуаційних завдань, що можуть зустрітись в практиці лікаря. У процесі вирішення таких завдань – «кейсів» – у студентів формуються професійні компетенції, необхідні для успішної діяльності лікаря [2].

Якщо кейс-метод дозволяє поглибити теоретичну підготовку студентів, то використання фантомів (муляжів) дозволяє відпрацювати практичні навички.

Метою цієї роботи було оцінити ефективність застосування симуляційних методів навчання студентів.

Матеріали і методи. Заняття проводилися з дисципліни «Клінічна анатомія та оперативна хірургія» у студентів 2 курсу медичних факультетів. Для кращого засвоєння теоретичних знань студентам пропонувалося вирішення клінічних задач. Для освоєння практичних навичок зі студентами проводилися заняття з використанням фантомів – муляжів, що дозволяють студентам тренувати практичні навички, передбачені за програмою (наприклад, накладання швів на шкіру, катетеризація сечового міхура у чоловіків, зупинка кровотечі з магістральних судин). Наприкінці кожного заняття пройдений матеріал закріплювався демонстрацією учбових відеофільмів з пройденої теми. Після закінчення проходження студентами дисципліни був оцінений їх рівень знань шляхом тестового контролю та порівняний з рівнем знань студентів, які навчалися у попередні роки з переважанням патерналістичної моделі навчання.

Результати та їх обговорення. Розв'язання клінічних задач студентами 2 курсу має деякі особливості у зв'язку з недостатньою фундаментальною базою та відсутністю клінічної бази. Тому клінічні ситуації мали на меті не встановлення діагнозу, а надання топографо-анатомічного обґрунтування симптомів пошкоджень та оперативних доступів. Наприклад під час проходження теми «Оперативна хірургія вмісту порожнини черепа» студентам пропонувалася наступна задача: «У хворого перелом основи черепа,

що супроводжується кровотечею з вух і симптомом «окулярів.» Під час розв'язання студентами задачі вони мали відповісти на наступні питання:

На якому рівні виник перелом основи черепа?

Яка топографо-анатомічна основа виникнення симптому «окулярів» і кровотечі з вух?

Про що свідчить лікворея?

Крім того з ряду тем зі студентами були проведені заняття з використанням фантомів. Такі заняття дозволили студентам краще засвоїти практичні навички, зрозуміти з якими труднощами можна зіткнутися в ході виконання маніпуляцій і як їх вирішити.

Перегляд наприкінці заняття відеофільмів з засвоєної теми дозволив студентам уявити хід операцій та систематизувати отримані знання.

У групах з використанням симуляційних методів навчання середній відсоток правильних відповідей на підсумковий тестовий контроль склав 98%. В групах, де застосовувалася патерналістична модель викладання, середній рівень успішності складання підсумкового контролю становив 80,1%. Оцінка показників успішності: після введення симуляційних методів навчання якісна успішність складала 42% і середній бал – 4,3, а при застосуванні патерналістичної моделі, якісна успішність складала 27% і середній бал – 3,8. Отже відповідно до результатів оцінювання рівня знань студентів, ми бачимо краще засвоєння матеріалу та кращий рівень успішності при використанні симуляційних методів навчання.

Крім того студенти відмічали, що такий підхід до засвоєння матеріалу їх зацікавив, дозволив краще розібратися в матеріалі, яскраво проілюстрував «сухі» відомості, взяті ними з підручників під час підготовки до занять.

Висновки. Застосування симуляційних методів навчання, таких як кейс-метод та застосування фантомів, підвищує ефективність засвоєння студентами матеріалу, зацікавлює та заохочує їх до навчання. Вирішення клінічних завдань дозволяє поглибити рівень засвоєння теоретичного матеріалу та наочно продемонструвати студентам можливість його застосування у лікарській практиці. Заняття з використанням фантомів дозволяють студентам відпрацювати практичні навички, володіння якими підвищує якість підготовки студентів медичних факультетів.

Література

1. Никоненко О.С., Шаповал С.Д., Дмитрієва С.М. та ін. Використання методик симуляційного навчання у підвищенні професійної компетентності лікарів та парамедичів на кафедрах ДЗ «ЗМАПО МОЗ України». – Медична освіта. – №2. – 2016. – с. 120-123

2. Деркач А. М. Кейс-метод в обучении / Специалист. – 2010. – N 4. – С. 22-23.

Секція IV

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ТА ЙОГО РОЛЬ У ПІДГОТОВЦІ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я»

<i>Абатуров О.Є., Агафонова О.О.</i> ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВІДПРАЦЮВАННІ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК У ПЕДІАТРІЇ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРА МЕДИЦИНИ.....	467
<i>Бадогіна Л.П., Вакуленко Л.І</i> ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ.....	467
<i>Беш Л.В., Дедишин Л.П., Борисяк О.П., Мацюра О.І.</i> ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ СИМУЛЯЦІЙНОГО ЦЕНТРУ	468
<i>Бойко Т.Я.</i> СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ТА ЙОГО РОЛЬ У ПІДГОТОВЦІ ВИСОКОПРОФЕСІЙНИХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я»	470
<i>Боярчук О.Р., Бурбела Е.І., Волянська Л.А., Мудрик У.М., Цимбалюк Г.Ю., Пасяка Н.В.</i> НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ОСНОВАМ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НОВОНАРОДЖЕНИМ ДІТЯМ З ВИКОРИСТАННЯМ МОЖЛИВОСТЕЙ СИМУЛЯЦІЙНОГО ЦЕНТРУ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕТАП ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ЛІКАРЯ	470
<i>Веселій С.В., Кліманський Р.П., Юдін О.І.</i> ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИКІВ З ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ В УМОВАХ СИМУЛЯЦІЙНОГО ЦЕНТРУ	471
<i>Дащук А. М., Пустова Н. О., Добржанська Є. І.</i> ДОСВІД ТЕХНОЛОГІЙ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	472
<i>Дащук А.М., Чернікова Л.І.</i> ЗАСТОСУВАННЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ	473
<i>Дорошенко О. М., Сіренко О. Ф.</i> СИМУЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ ЯК ЕФЕКТИВНА СКЛАДОВА ПРАКТИЧНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СТОМАТОЛОГІЯ».....	474
<i>Доценко М.Я., Боев С.С., Шехунова І.О., Молодан О.В., Герасименко Л.В., Малиновська О.Я.</i> СИМУЛЯЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УДОСКОНАЛЕННІ СПЕЦІАЛІСТІВ З УЛЬТРАЗВУКОВОЇ ДІАГНОСТИКИ	475
<i>Євтушенко І.Я., Падалиця М.А., Погорелова О.О.</i> ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ КЛІНІЧНОЇ АНАТОМІЇ ТА ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ.....	476
<i>Єгоренко О.С., Первак М.П., Караконстантин Д.Ф., Онищенко В.І.</i> ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ “ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА-СІМЕЙНА МЕДИЦИНА” ПРИ КОМОРБІДНИХ СТАНАХ.....	477
<i>Запорожан В.М., Ульянов В.О., Тарабрін О.О., Суслов О.С., Сажин Д.С.</i> ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ НАВЧАННЯ У СИМУЛЯЦІЙНІЙ МЕДИЦИНІ. ДОСВІД ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	477
<i>Кислюк В. П., Романішина О. В.</i> ВИКОРИСТАННЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ АКУШЕРСТВА	478
<i>Ковальова Т.Д.</i> ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ «CASE STUDIES» ЯК ТЕХНОЛОГІЇ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ.....	479
<i>Колотило Н.П., Мазур П.Є.</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ.....	480
<i>Корда М.М., Гудима А.А., Шульгай А.Г., Запорожан С.Й.</i> ФІЛОСОФІЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В МЕДИЦИНІ	481
<i>Костенко І.Ф.</i> РОЛЬ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ.....	486
<i>Кравчун П.Г., Добровольська І.М., Борозова О.Ю.</i> СИМУЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	487

Підп. до друку 11.05.2018. Формат 60×84/16.
Папір офсет. № 1. Гарн. “Tinos”. Друк офсет.
Ум. друк. арк. 62,78. Обл.-вид. арк. 85,05.
Тираж 200 пр. Зам. № 159

Видавець і виготівник
ДВНЗ “Тернопільський державний медичний
університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України”.
Майдан Волі, 1, м. Тернопіль, 46001, Україна

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи ДК № 2215 від 16.06.2005 р.